



Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich – konsultacje publiczne - Przejrzystość prac legislacyjnych w organach przygotowawczych Rady

Konsultacje publiczne - 10/03/2017

Kontekst

Obywatele Unii Europejskiej mają prawo uczestniczyć w życiu demokratycznym Unii, a decyzje muszą być podejmowane z zachowaniem jak największego poszanowania zasad otwartości.

W dniu 10 marca 2017 r. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich wszczął dochodzenie strategiczne, koncentrujące się na przejrzystości debat legislacyjnych w organach przygotowawczych Rady Unii Europejskiej, jednego z dwóch organów ustawodawczych UE.

Dochodzenie nie dotyczy sposobu, w jaki Rada organizuje debaty przygotowawcze prowadzące do przyjęcia formalnych stanowisk w sprawie prawodawstwa UE; nie dotyczy również żadnego konkretnego wniosku ustawodawczego. Dochodzenie dotyczy sposobu, w jaki Sekretariat Generalny Rady (SGR) wspiera pod kątem administracyjnym proces podejmowania decyzji ustawodawczych w sprawie rejestrowania wyników debat między państwami członkowskimi w organach przygotowawczych, a także w sprawie rejestrowania i publikowania związanych z nimi dokumentów oraz zarządzania tymi dokumentami.

Zanim Rada przyjmie formalne stanowisko negocjacyjne ze swoim współustawodawcą, Parlamentem Europejskim, na szczeblu ambasadora/zastępcy ambasadora odbywają się debaty przygotowawcze dotyczące projektu ustawodawczego (odpowiednio Coreper II i I), a także w ramach ponad 150 komisji i grup roboczych [1] z udziałem urzędników służby cywilnej. W niektórych przypadkach porozumienie jest osiągnięte na szczeblu organu przygotowawczego, a następnie uzgodnione stanowisko jest przyjmowane bez dyskusji przez ministrów na szczeblu Rady. Po ostatecznym przyjęciu aktu ustawodawczego Rada podaje do wiadomości publicznej większość dokumentów ustawodawczych, w tym dokumentów sporządzonych przez organy przygotowawcze.

Dochodzenie prowadzone przez Rzecznika Praw Obywatelskich obejmuje cztery obszary:

- dostępność dokumentów ustawodawczych w rejestrze dokumentów Rady;
- kompletność rejestru Rady;
- spójność procedur redakcyjnych i procedur ujawniania informacji stosowanych w poszczególnych organach przygotowawczych;
- przejrzystość stanowisk państw członkowskich.

Zaproszenie do zgłaszania uwag

Pierwszym krokiem w tym dochodzeniu było skierowanie przez Rzecznika Praw



Obywatelskich do Rady 14 pytań , na które Rada odpowiedziała w dniu 26 lipca 2017 r. [2] . Rada wymieniła różne ulepszenia, które zwiększą zdolność społeczeństwa do śledzenia procesu decyzyjnego, w tym (i) nowy system do rejestrowania dokumentów Rady, (ii) projekt opracowania wspólnej platformy redakcyjnej dla Parlamentu Europejskiego i Komisji, (iii) narzędzia techniczne ułatwiające ujawnianie dokumentów opatrzonego oznaczeniem „LIMITE” (tj. takich, które nie zostaną opublikowane) oraz (iv) różne inicjatywy ułatwiające społeczeństwu uzyskanie dostępu do dokumentów.

Rzecznik Praw Obywatelskich wystosował do Rady pismo z prośbą o przeprowadzenie kontroli aktów ustawodawczych zamkniętych w 2016 r. Równocześnie Rzecznik zachęca obywateli do przedstawienia opinii na temat kwestii poruszonych w trakcie dochodzenia strategicznego. Rzecznik zachęca do wyrażania opinii na następujące tematy:

I. Dostępność informacji i dokumentów

1. Gdy Komisja Europejska przedstawi wniosek ustawodawczy, jest on omawiany w ramach jednej lub kilku grup roboczych Rady. Jakie użyteczne informacje można na tym etapie przekazać opinii publicznej, aby umożliwić jej dostrzeżenie i zrozumienie rozwoju debaty?

2. W odpowiedzi udzielonej Rzecznikowi Rada opisuje działania jakie obecnie prowadzi w celu ułatwienia wyszukiwania dokumentów na swojej stronie internetowej, takie jak udoskonalenie formularza wyszukiwania, zapewnienie dostępu do dokumentów za pośrednictwem kalendarza posiedzeń i stworzenie „wspólnej bazy legislacyjnej” przewidzianej w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa [3] .

Czy istnieją inne środki, jakie Rada mogłaby podjąć w celu ułatwienia wyszukiwania dokumentów ustawodawczych?

II. Przejrzystość debat

3. Proszę opisać wszelkie trudności napotkane podczas próby uzyskania informacji lub dokumentów związanych z debatami prowadzonymi w organach przygotowawczych Rady oraz wszelkie konkretne sugestie dotyczące ulepszeń

4. W organach przygotowawczych Rady można sporządzać i rozpowszechniać różnego rodzaju dokumenty (wyniki prac, kompromisy prezydencji, sprawozdania z postępów prac itd.). Czy Państwa zdaniem niektóre dokumenty są bardziej przydatne niż inne, jeżeli chodzi o informowanie opinii publicznej o toczących się debatach? Proszę wyjaśnić.

5. Czy kiedykolwiek przeglądali Państwo akt ustawodawczy opublikowany przez Radę po jego przyjęciu?

6. Czy uważają Państwo, że w odniesieniu do debat prowadzonych w grupach roboczych i



debat w Coreper powinny obowiązywać różne wymogi dotyczące przejrzystości? Proszę krótko uzasadnić swoją odpowiedź.

7. W czasie trwania debaty dokumenty z oznaczeniem „LIMITE” nie są ujawniane publicznie bez wcześniejszej zgody. Jakie, Państwa zdaniem, dodatkowe kroki można by podjąć w celu dalszego uregulowania i ujednoczenia zastosowania oznaczenia „LIMITE” w odniesieniu do dokumentów ustawodawczych?

8. Mając na uwadze fakt, że stanowiska delegacji mogą ulec zmianie podczas negocjacji oraz fakt, że Rada musi chronić skuteczność swojego procesu decyzyjnego, w jakim stopniu, Państwa zdaniem, należy odnotować stanowiska wyrażone przez delegacje krajowe podczas negocjacji w grupach roboczych Rady/Coreper? Jakie znaczenie miałyby dla Państwa stanowisko delegacji krajowej?

III. Inne

9. Proszę wypowiedzieć się na temat wszelkich innych obszarów lub środków, które według Państwa są istotne dla zwiększenia przejrzystości debat legislacyjnych w organach przygotowawczych Rady. Prosimy o możliwie konkretne informacje.

W jaki sposób można zgłaszać uwagi

Termin zgłaszania uwag upływa dnia **31 grudnia 2017 r.**

Pocztą elektroniczną przy użyciu następującego formularza kontaktowego:

<https://www.ombudsman.europa.eu/pl/shortcuts/contacts.faces>

albo

listownie na adres: European Ombudsman, 1 avenue du Président Robert Schuman, CS 30403, F - 67001 Strasbourg Cedex, Francja

We wstępie swoich uwag należy wyraźnie wskazać „Konsultacje Rady – OI/2/2017”.

Uwagi mogą być przekazywane w jednym z 24 języków urzędowych UE. W miarę możliwości uwagi nie powinny przekraczać **10 stron**, włącznie z załącznikami.

Rzecznik przekaże Radzie wszystkie otrzymane uwagi. Rzecznik zamierza również udostępnić te uwagi na swojej stronie internetowej. Osoby fizyczne, które uważają, że zgodnie z rozporządzeniem nr 45/2001 o ochronie danych osobowych [4] ich imię i nazwisko nie powinny być publikowane, powinny poinformować o tym Rzecznika.

W celu uzyskania dodatkowych informacji prosimy o kontakt z panią Alice Bossière, specjalistą ds. dochodzeń strategicznych z zespołu Rzecznika (tel.: +32 228 33 401).



[1] Zob. specjalna strona internetowa Rady zawierająca szczegółowy wykaz organów przygotowawczych Rady, dostępny we wszystkich 24 językach urzędowych:
<http://www.consilium.europa.eu/pl/council-eu/preparatory-bodies/>

[2] Zob. poniżej pismo Rzecznika Praw Obywatelskich i odpowiedź Rady.

[3] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_2016.123.01.0001.01.ENG

[4] Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1). Zob. również:
<http://www.ombudsman.europa.eu/pl/resources/dataprotection/home.faces> .